राज्यातील लोक कलावंतांच्या पथकांना अनुदान पॅकेज अंतर्गत भांडवली व प्रयोग खर्चासाठी अनुदान मंजूर करण्यासाठी वित्तीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग,
शासन निर्णय क्र.लोकपॅ ४७२५/प्र.क्र.२१(ई.नं.९३१६९२)/सां.का.४
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : ०६ जून, २०२५

वाचा :- संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. सांकासं/ २९१५, दि. ०४ जून, २०२५

प्रस्तावना :-

राज्यातील सर्व लोककला टिकून राहाव्यात, या लोककलांची पुढील पिढीला माहिती व्हावी आणि महाराष्ट्रातील एकूणच सर्व पारंपरिक लोककलांचे जतन करण्यासाठी या लोककलांना उत्तेजन देण्याच्या हेतूने विभागाच्या दिनांक १ जानेवारी, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये कलापथकांना वेशभूषा, वाद्य, रंगभूषा, साहित्य, तंबू साहित्य, वीज, ध्वनी साहित्य व वाहन इत्यादींसाठी भांडवली स्वरुपाच्या खर्चासाठी तसेच कलापथकांना प्रयोगासाठी अनुदान देण्याची योजना सुरु करण्यात आलेली आहे. लोककलावंतांच्या कलापथकांना भांडवली व प्रयोग अनुदान रकमेस वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

या शासन निर्णयान्वये सन २०२४-२०२५ या आर्थिक वर्षातील पात्र झालेल्या लोककलावंताच्या पथकांना अनुदान पॅकेज अंतर्गत एकूण ३५ कलापथकांना भांडवली व ३८ कलापथकांना प्रयोग अनुदान खाली नमूद केलेल्या विवरणपत्रानुसार एकूण रुपये १,०४,००,०००/- (रुपये एक कोटी चार लाख फक्त) इतक्या रक्कमेस वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

भांडवली अनुदान
पूर्णवेळ तमाशा कलापथके
विवरणपत्र -१

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	रक्कम
१.	सौ सविता राणी पुणेकर लोकनाटय तमाशा मंडळ, केंद्र नारायणगाव, पुणे मु. नांदूर शिंगोटे ता. शिंगोटे ता. सिन्नर जि. नाशिक	२,००,०००/-
२.	बंडूनाना धुळेकर यांचा लोकनाट्य तमाशा मंडळ धुळे ता.जि.धुळे मोहाडी उपनगर १५५ वनश्री कॉलनी धुळे	२,००,०००/-
३.	शांतारामभाऊ चव्हाण दहिवदकर लोकनाट्य तमाशा मंडळ दहिवद ता. अमळनेर जि. जळगाव	२,००,०००/-
४.	सौ. सुनिताबाई सह संतोषभाऊ कोळी लोकनाट्य तमाशा मंडळ, मु. हरताळे ता. मुक्ताईनगर जि. जळगाव	२,००,०००/-
	एकूण	८,००,०००/-

भांडवली अनुदान

हंगामी तमाशा कलापथके

विवरणपत्र -२

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	रक्कम
१.	वामनराव गुलाबराव पाटोळे मेंदापूरकर लोकनाट्य तमाशा मंडळ, मेंढापूरकर, ता.पंढरपूर, जि.सोलापूर.	१,००,०००/-
२.	ईश्वर बापू पिंपरीकर तमाशा मंडळ, साठे नगर, कसबा, बारामती, जि.पुणे.	१,००,०००/-
३.	दिपाली गोविंदराव पाटणकर, मा.गोविंदराव पाटणकर लोकनाट्य तमाशा मंडळ, ५१ अ, चारभिन्ती केसरकर पेठ, सातारा.	१,००,०००/-
४.	कलाभूषण मा. सूर्यकांत चंद्रकांत विरळीकर लोकनाटय तमाशा मंडळ मु.पो. सोनवडी ता.फलटण जि.सातारा	१,००,०००/-
५.	अशोकराव ऊर्फ चंद्रकांत विरळीकर तमाशा मंडळ, मु.पो.सोनवडी बु. ता. फलटण जि. सातारा	१,००,०००/-
	एकूण	५,००,०००/-

भांडवली अनुदान

दशावतार कलापथके

विवरणपत्र -३

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	रक्कम
१.	बाळकृष्ण गोरे पारंपारिक दशावतारी नाटय मंडळ कवठी मु.पो.कवठी ता. कुडाळ जि. सिंधुदूर्ग	१,००,०००/-

भांडवली अनुदान

खडीगंमत कलापथके

विवरणपत्र -४

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	रक्कम
१.	शाहीर राजकुमार पैकुजी गायकवाड, राष्ट्रीय खडीगंमत मु. हिवरी नगर ता.जि.नागपूर.	५०,०००/-
२.	शाहीर ताराचंद निरांजनजी कोसरे कलंगी मंडळ (खडी गंमत) मु.पो. अंजनगाव ता. मौदा जि. नागूपर	५०,०००/-
३.	शाहीर गणेश गोपाळराव भागडकर, तुर्रा गायन पार्टी मु. आवळेघाट ता. पारशिवनी जि. नागपूर	५०,०००/-
४.	शाहीर उर्मिला मोहन चौधरी, पचरंगी निशाण खडी गंमत मंडळ, मु.पो. डोंगरी (बु) ता. तुमसर जि. भंडारा	५०,०००/-
५.	शाहीर राजूभाऊ खेमाजी भोयर गुरु सुभान पार्टी खडी गंमत मंडळ, नागपूर मु.पो.धापेवाडा ता. कळमेश्वर जि. नागपूर	५०,०००/-

६.	शाहीर दर्शन चरणदास गजभिये, तुर्रा प्रकाश गायन पार्टी सावरगांव, ता. पवनी, जि.भंडारा	५०,०००/-
७.	राष्ट्रीय आझाद तिरंगा निशासन (खडी गंमत कला पथक) शाखा परडीपो.वग, ता. कुही जि. नागपूर	५०,०००/-
८.	शाहीर देवेंद्र रामाजी जांभूळकर जय शक्ती कलंगी मंडळ मु . झिंगाबाई टाकळी ता . जि. नागपूर	५०,०००/-
९.	श्री शाहीर शंकर कान्होजी शेंडे मु. पो. मेंढा ता.नागभिड जि. चंद्रपुर	५०,०००/-
१०.	शाहीर नरहरी किसन वासनिक सुलोचना सांस्कृतिक कला मंडळ (खडीगंमत) मु. मस्के लेआऊट रामसुंदर बाबा नगर, शांतीनगर , नागपूर	५०,०००/-
	एकूण	५,००,०००/-

भांडवली अनुदान

शाहिरी कलापथके

विवरणपत्र -५

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	रक्कम
१.	लोकशाहीर अशोक शिंदे, सर्व धर्म समभाव कला मंडळ, खंडाळा, मु. खंडाळा ता.जि. लातूर	५०,०००/-
२.	शाहीर अनंतकुमार शिवाजी साळुंखे, संगमेश्वर नगर, जगदंब कॉलनी मार्ग, कर्नाळ रोड, सांगली.	५०,०००/-
३.	शाहीर रामचंद्र नायकू जाधव ८५३ कमानवेस एकता चौक मिरज ता.मिरज जि. सांगली	५०,०००/-
४.	शाहीर बजरंग शंकर आंबी, आई, प्लॉट नं.३९, बालाजीनगर, सांगली.	५०,०००/-
५.	शाहीर अवधूत बापूराव विभूते आणि पार्टी, मु.पो.बुधगांव, ता.मिरज, जि.सांगली.	५०,०००/-
	एकूण	२,५०,०००/-

भांडवली अनुदान

संगीतबारी कलापथके

विवरणपत्र -६

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	रक्कम
१.	रेश्मा वानवाडकर संगीतबारी पार्टी, लातूर	२५,०००/-
२.	अमिना मिना परभणीकर संगीतबारी पार्टी, जय अंबिका कला केंद्र सणसवाडी ता. शिरुर जि. पुणे	२५,०००/-
३.	लता लंका आकाश समसापुरकर संगीतबारी पार्टी, जय अंबिका कला केंद्र सणसवाडी, पुणे	२५,०००/-
४.	श्रीमती आशा सिमा मालेगांवकर संगीतबारी पार्टी , जय अंबिका कला केंद्र सणसवाडी, पुणे	२५,०००/-
५.	पुष्पा तारा कळंबकर संगीतबारी पार्टी, जय अंबिका कला केंद्र सणसवाडी, पुणे	२५,०००/-
६.	मनिषा रुपा वाईकर संगीतबारी पार्टी पिंजरा लोकनाटय कला केंद्र वेळे, मु.पो.वाई, ता.वाई, जि.सातारा,	२५,०००/-

७.	श्रीमती नंदा निर्मला वाईकर संगीतबारी पार्टी, नंदा बुवा काळोखे, मु.पो.वाई,जि. सातारा	२५,०००/-
८.	श्रीमती नम्रता आशाबाई अंधारे केवडकर संगीतबारी पार्टी, नम्रता आशाबाई अंधारे केवडकर, संगितबारी पार्टी पिंजरा लोकनाट्य केंद्र, वेळे	२५,०००/-
९.	निता कोल्हापूरकर संगीतबारी पार्टी, निता राजाराम डावाळे, उद्यम नगर डोंबार वाडा कोल्हापूर जि. कोल्हापूर	२५,०००/-
१०.	श्रीमती वैशाली गोपीनाथ मुसळे मु. वाफळे ता. मोहळ जि . सोलापुर	२५,०००/-
	एकूण	२,५०,०००/-

प्रयोग अनुदान

पूर्णवेळ तमाशा कलापथके

विवरणपत्र -१

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	कमाल २० प्रयोगासाठी देय अनुदान (प्रति प्रयोग रु.३०,०००/- प्रमाणे)	रक्कम
१.	मास्टर रतनभाऊ चि. सोमनाथभाऊ नगरदेवळेकर यांचा आदर्श लोकनाट्य तमाशा मंडळ, नगरदेवळा ता. पाचोरा जि. जळगाव	२०X३००००	६,००,०००/-
२.	अंजलीराजे नाशिककर लोकनाटय तमाशा मंडळ, केंद्र नारायणगाव ता. जुन्नर जि. पुणे	२०X३००००	६,००,०००/-
		एकूण	१२,००,०००/-

प्रयोग अनुदान

हंगामी तमाशा कलापथके

विवरणपत्र -२

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	कमाल २० प्रयोगासाठी देय अनुदान (प्रति प्रयोग रु.१५,०००/- प्रमाणे)	रक्कम
१.	आतांबर शिरढोणकर लोकनाट्य तमाशा मंडळ, शिरढोण, ता.कवठे महकांळ, जि.सांगली.	२०X१५०००	३,००,०००/-
		एकूण	३,००,०००/-

प्रयोग अनुदान

दशावतार कलापथके

विवरणपत्र -३

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	कमाल २० प्रयोगासाठी देय अनुदान (प्रति प्रयोग रु.१५,०००/- प्रमाणे)	रक्कम
१.	श्री देव हेळेकर दशावतार नाट्यमंडळ मु. ता. सावंतवाडी जि. सिंधदुर्ग	२०X१५०००	३,००,०००/-
२.	ओंकार दशावतार नाट्य मंडळ, ता. वेंगुर्ला जि.	२०X१५०००	३,००,०००/-

	सिंधुदुर्ग		
३.	जय हनुमान पारंपारीक दशावतार ता. सावंतवाडी जि. सिंधुदुर्ग	२०X१५०००	३,००,०००/-
४.	श्री. वावळेश्वर दशावतार नाट्य मंडळ मु. तेंडोळी ता. कुडाळ जि. सिंधुदुर्ग	२०X१५०००	३,००,०००/-
५.	नाईक मोचेमाडकर पारंपारीक दशावतार लोकनाट्य मंडळ मु. मोचेमाड ता. वेंगुर्ला जि. सिंधुदुर्ग	२०X१५०००	३,००,०००/-
६.	श्री. उमेश मनोहर परुळेकर, रामेश्वर वराठी दशावतार नाट्यमंडळ, वायरी, ता. मालवण जि. सिंधुदूर्ग,	२०X१५०००	३,००,०००/-
७.	श्री. दत्तात्रय रामचंद्र शेणई, ओमकार दशावतार नाट्य मंडळ, वेंगुर्ला ता. वेंगुर्ला जि. सिंधुदूर्ग	२०X१५०००	३,००,०००/-
८.	श्री. पुरुषोत्तम शशिकांत तेंडोलकर, तेंडोलकर पारंपारिक दशावतार नाट्यमंडळ मु. पो. झाराप, ता. कुडाळ जि. सिंधुदूर्ग	२०X१५०००	३,००,०००/-
९.	श्रीकृष्णा रमाकांत आकेरकर सावरेश्वर पारंपारिक दशावतार नाट्य मंडळ, आवेरे, वेंगुर्ला ता. वेंगुर्ला जि. सिंधुदूर्ग	२०X१५०००	३,००,०००/-
१०.	श्री दयानंद गोविंद तुळुळे, श्री गणेश पारंपारिक दशावतार नाट्य मंडळ, झोळंबे ता. दोंडामार्ग जि. सिंधुदूर्ग	२०X१५०००	३,००,०००/-
		एकूण	३०,००,०००/-

प्रयोग अनुदान

खडीगंमत कलापथके

विवरणपत्र -४

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	कमाल २० प्रयोगासाठी देय अनुदान (प्रति प्रयोग रु.७,०००/- प्रमाणे)	रक्कम
१.	शाहीर प्रभु देवाजी भुरे, जय गुरु तुर्रा मंडळ, मु.पो.एकोडी ता. साकोली जि. भंडारा	२०X७०००	१,४०,०००/-
२.	शाहीर सवितराव कान्हा गजभिये, जि. भंडारा	२०X७०००	१,४०,०००/-
३.	शाहीर ज्ञानेश्वर तायवाळे ता. काटोल जि. नागपूर	२०X७०००	१,४०,०००/-
४.	सांस्कृतिक बहुउद्देशीय लोककला मंडळ, जुनोना, ता. पवनी, जि.भंडारा	२०X७०००	१,४०,०००/-
५.	आझाद कलंगी मंडळ परसोडी सौदल ता. साकोली, जि. भंडारा	२०X७०००	१,४०,०००/-
६.	ओमशांती पंचरंगी घराने जि. भंडारा	२०X७०००	१,४०,०००/-

७.	शाहीर विनायक पंढरी भैसारे, नागपूर	२०X७०००	१,४०,०००/-
८.	रामदास दमडूजी बडोदेकर ता. नरखेड जि. नागपूर	२०X७०००	१,४०,०००/-
९.	विलास श्यामराव नासरे ता. कारंजा जि. वर्धा	२०X७०००	१,४०,०००/-
१०.	गुरू सुभान पार्टी, शाखा खाकशी ता. खापरी पवनी, जि. भंडारा	२०X७०००	१,४०,०००/-
		एकूण	१४,००,०००/-

प्रयोग अनुदान
शाहीरी कलापथके
विवरणपत्र -५

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	कमाल २० प्रयोगासाठी देय अनुदान (प्रति प्रयोग रु.७,०००/- प्रमाणे)	रक्कम
१.	माऊली सामाजिक संस्था दालनवली शाहीर आनंदा तुकाराम दानवले शाहीर पार्टी दानवली ता.महाबळेश्वर,जि.सातारा	२०X७०००	१,४०,०००/-
२.	शाहीर नंदकुमार विश्वनाथ पाटोळे शाहीरी कलापथक तवशीकर, मु.पो. जुनी पेठ, अण्णाभाऊ साठे नगर, पंढरपूर ता.पंढरपूर, जि.सोलापूर.	२०X७०००	१,४०,०००/-
३.	लोकसेवा राष्ट्रीय सांस्कृतिक नाटय मंडळ गोहगाव , शाहीर रतन आश्रुजी हाडे, मु.गोहगाव, पो.महागाव, ता. रिसोड जि. वाशिम	२०X७०००	१,४०,०००/-
४.	शाहीर दिनकर लोणकर आणि कलापथक मु. राहोली बु. ता. जि. हिंगोली	२०X७०००	१,४०,०००/-
५.	वुई द पीपल , ए/७ सिध्विनायक को. हौ.सो. , एल.एन मंदिर रोड, मोहिल विल्हेज, साकीनाका, मुंबई ४०० ०७२	२०X७०००	१,४०,०००/-
		एकूण	७,००,०००/-

प्रयोग अनुदान
संगीतबारी कलापथके
विवरणपत्र -६

अ.क्र.	कलापथकाचे नाव व पत्ता	कमाल २० प्रयोगासाठी देय अनुदान (प्रति प्रयोग रु.७,०००/- प्रमाणे)	रक्कम
१.	अनिता मनिषा दिघोळकर संगीतबारी पार्टी, सणसवाडी	२०X७०००	१,४०,०००/-
२.	श्रीमती लंका विद्या नगरकर संगीतबारी पार्टी, मु.	२०X७०००	१,४०,०००/-

	पो. निमगाव ता.जि. अहमदनगर		
३.	नंदा घोडनंदीकर संगीतबारी पार्टी, मु.पो. शिरुर जि. पुणे	२०X७०००	१,४०,०००/-
४.	रेखा अनिता लातुरकर संगीतबारी पार्टी पिंजरा सांस्कृतिक कलाकेंद्र ता.वाई जि. सातारा	२०X७०००	१,४०,०००/-
५.	शितल मंगल रेखा नागपूरकर संगीतबारी पार्टी, जय अंबिका कला केंद्र सणसवाडी ता. शिरुर जि. पुणे	२०X७०००	१,४०,०००/-
६.	मेनका कवठेकर संगितबारी पार्टी, जय अंबिका लोकनाट्य सांस्कृतिक कला केंद्र, सणसवाडी, पुणे	२०X७०००	१,४०,०००/-
७.	अनिता ज्योती बारामतीकर संगीतबारी पार्टी, मु.पो.बारामती, ता.बारामती, जि.पुणे,	२०X७०००	१,४०,०००/-
८.	मीना करमाळेकर संगीतबारी पार्टी मीना बाबूराव वाघमोडे, सोलापूर	२०X७०००	१,४०,०००/-
९.	बरखा अप्सरा जळगांवकर संगीतबारी पार्टी, जय अंबिका लोकनाट्य सांस्कृतिक कला केंद्र सणसवाडी	२०X७०००	१,४०,०००/-
१०	उषा शारदा पिंपळगावकर संगीतबारी पार्टी, जय अंबिका लोकनाट्य सांस्कृतिक कला केंद्र, सणसवाडी, पुणे	२०X७०००	१,४०,०००/-
		एकूण	१४,००,०००/-
	भांडवली व प्रयोग अनुदानासाठी येणारा एकूण खर्च रुपये		१,०४,००,०००/-

दिनांक १ जानेवारी, २००८ च्या शासन निर्णयातील नमूद अटींची पूर्तता संबंधीत संस्थांकडून करण्यात आलेली आहे, याची खातरजमा संचालकांनी करावी, या अटीच्या अधीन राहून सदर संस्थांना मंजूरी देण्यात येत आहे.

०२. सदर खर्च हा "मागणी क्र. झेडडी-२, २२०५, कला व संस्कृती, (०२) राज्य नृत्य, नाटय, तमाशा व संगीत महोत्सव, (०२) (०९) पारंपारिक कला व कलापथकांना सहायक अनुदान(कार्यक्रम), (२२०५ १५३४) ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर)" या लेखाशीर्षाखालील सन २०२५-२०२६ या वर्षाच्या मंजूर तरतूदीच्या उपलब्धतेच्या अधीन राहून मंजूर करण्यात येत आहे.

०३. यासाठी संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय यांना नियंत्रण अधिकारी तसेच लेखाधिकारी, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

०४. सदर खर्च वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/विनिमय, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला, उपविभाग-३, अ.क्र. ४ परिच्छेद क्र. २७ (२) (अ) अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त अधिकारानुसार मंजूर करण्यात येत आहे.

०५. सदर प्रकरणी वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दिनांक ०७ एप्रिल, २०२५ मधील सर्व परिच्छेद परीशिष्टातील अटींनुसार कार्यवाही करण्याची जबाबदारी संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, मुंबई यांची राहील.

०६. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग अनौपचारीक संदर्भ क्र. ३२७/२०२५, व्यय १५, दि. ०२/०५/२०२५ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

०७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५०६०६१२५२३८९६२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

BALASAHEB ISHWAR SAWANT

Digitally signed by BALASAHEB ISHWAR SAWANT
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=TOURISM AND CULTURAL AFFAIRS DEPARTMENT, 2.5.4.20=79fcecc76dd8693a7bfcec682ee63eee2edaf06ba586ac71715d8e6ba4d62fbe, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=327FE83917B9691D96F2C6AEB03B51A86A595CCAC9264923EA4CD090FFD03E83, cn=BALASAHEB ISHWAR SAWANT
Date: 2025.06.06 12:53:22 +05'30'

(बाळासाहेब ईश्वर सावंत)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री, सांस्कृतिक कार्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
२. मा. अपर मुख्य सचिव (सांस्कृतिक कार्य) यांचे स्वीय सहाय्यक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
३. उप सचिव (सां.का.४) यांचे स्वीय सहाय्यक, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
४. संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, जुने सचिवालय इमारत, एम.जी. रोड, मुंबई ४०० ०३२
५. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
७. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
८. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) - १ महाराष्ट्र, मुंबई
९. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) - २ महाराष्ट्र, नागपूर
१०.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) - १ महाराष्ट्र , मुंबई
११.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) - २ महाराष्ट्र, नागपूर
१२.निवड नस्ती, सां.का.४